

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

11 februarie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal în componența:

președinte – Petru Ursache,

judcători – Nadejda Toma, Ghenadie Nicolaev,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Fortuna Dumitru în numele inculpatei Grigori Ana Vasile, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 20 decembrie 2012 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 septembrie 2013, în cauza penală în privința lui

Grigori Ana Vasile, născută la 05.08.1978, originară din or. Nefteiugansk, regiunea Tiumeni, Federația Rusă, domiciliată în or. Ungheni, str. B.P.Hajdeu 1/3, ap.49.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 03.02.2010 – 20.12.2012,

2. Instanța de apel: 25.01.2013 – 24.09.2013,

3. Instanța de recurs: 29.12.2014 – 11.02.2015.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 20 decembrie 2012, Grigori Ana a fost recunoscută vinovată și condamnată în baza art. 190 alin.(5) Cod penal la 8 (opt) ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar pentru femei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 3 (trei) ani.

Termenul pedepsei în privința lui Grigori A. se va calcula din momentul reținerii, fiind anunțată în căutare.

A fost admisă acțiunea civilă, dispunându-se încasarea în mod solidar din contul lui Grigori A. și Zmău R. în beneficiul părților vătămate Lupașco N. și Lupașco L. a prejudiciului material în mărime de 43 400.00 (patruzeci și trei patru sute) euro sau echivalentul în monedă națională la momentul executării.

Prin aceeași sentință a fost condamnat și Zmău R., în privința căruia hotărârile judecătorești nu se contestă.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut că Zmău R., având scopul și intenția de a dobândi ilicit bunurile altei persoane, prin înțelegere prealabilă cu Grigori A., care se aflau în relații de concubinaj mai mult de un an de zile, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor prejudiciabile și admitând în mod conștient survenirea acestora, prin înșelăciune și abuz de încredere, sub pretextul vinderii imobilului - ap. 54 din str. Florilor 6/2, mun. Chișinău, care aparținea în proprietatea ultimei, la 20.03.2008, împreună au depus din numele lui Grigori A. un anunț în ziarul "Makler", precum că apartamentul sus indicat se vinde.

În perioada lunilor martie - aprilie 2008, fiind telefonat pe numărul de telefon indicat în anunțul ziarului menționat - 43-97-88, de către Lupașco N., și în discuție s-au înțeles de a vedea apartamentul la fața locului.

La 02 aprilie 2008, Lupașco N., deplasându-se împreună cu soția sa, Lupașco L., pe adresa indicată, au convenit cu Zmău R. și Grigori A., că apartamentul nominalizat îl cumpără la prețul de 57.000 euro, însă suma dată o vor achita în rate timp de trei luni. Peste puțin timp după această înțelegere, Zmău R. a comunicat părților vătămate că imobilul în cauză este pus în gaj la BC "Moldova Agroindbank", deoarece soția sa, Grigori A., a primit un credit de 576.000 lei și respectiv este necesar de a perfecta la banca dată un contract de cesionare pentru preluarea achitării creditului de către părțile vătămate și apoi la achitarea ultimei rate din credit, apartamentul va fi vândut, adică va încheia contractul de vânzare-cumpărare, legalizat notarial. Concomitent, Zmău R. și Grigori A. au comunicat lui Lupașco N. și Lupașco L. că au datorii față de BC „Moldova Agroindbank” în sumă de 33.000 euro și dacă doresc să procure apartamentul dat, atunci urmează să le achite lor suma de 24.000 euro, iar ulterior urmează de a se prezenta la bancă pentru a încheia contractul de cesiune a creditului și mai apoi se vor prezenta la notar, unde vor încheia un contract de vânzare - cumpărare a apartamentului, în baza căruia vor deveni proprietari. Lupașco N., fiind de acord cu aceste circumstanțe, la 09.06.2008, a încheiat cu banca menționată, contract de cesionare, pe care l-a semnat, însă Grigori A. nu s-a prezentat la bancă pentru semnarea

acestui document, dar prin intermediul telefonului i-a comunicat lui Lupașco N. să semneze acest contract, iar ea ulterior se va prezenta și-l va semna, ceea ce n-a fost efectuat.

Lupașco N. achita conform graficului stabilit creditul primit de Grigori A., inclusiv din perioada lunii mai 2008 și pînă în mai 2009, a achitat creditul către BC "Moldova Agroindbank" în sumă de 138. 530 lei, fapt dovedit prin ordinele bancare de încasare a numerarului.

În baza contractului de credit din 23.01.2007 sub nr. S07067, BC "Moldova Agroindbank" S.A, filiala "Mihai Eminescu", amplasată pe str. Tighina 49, mun. Chișinău, i-a acordat lui Grigori A. un credit în sumă de 300.000 (trei sute mii) lei, cu termenul final de rambursare la 15.01.2017, iar conform contractului de credit din 22.02.2008 sub nr. S08127, i-a acordat un credit în sumă de 280.000 (două sute optzeci mii) lei, cu termenul final de rambursare la 15.02.2028. Conform contractului de credit din 22.11.2007 nr. S07818, BC "Moldova Agroindbank" S.A, filiala "Mihai Eminescu". amplasată pe str. Tighina 49, mun. Chișinău, i-a acordat lui Zmău R. un credit în sumă de 30 000 lei, cu termenul de rambursare la 20.11.2009, însă acesta nu și-a onorat obligațiile contractuale în termenul stabilit, dar folosindu-se de încrederea părții vătămate Lupașco N., prin înșelăciune și abuz de încredere împreună cu Grigori A. a mai dobândit sume bănești de la Lupașco N., și anume, inducîndu-l în eroare că chipurile achită creditul primit de Grigori A., conform contractului de cesiune, partea vătămată Lupașco N. a achitat suma de 6.210 lei băncii în contul rambursării creditului primit de către Zmău R., care, de fapt, nu avea careva legături cu procurarea apartamentului sus indicat sau cu înțelegerile avute asupra acestei tranzacții.

În același timp, Lupașco N., pentru achitarea costului apartamentului în cauză și în condițiile sus relatate, fiind dus în eroare și înșelat de către Zmău R. și Grigori A., în perioada 02.04.2008 - 25.08.2008 a transmis periodic în multiple tranșe diferite sume de bani ultimilor, în sumă totală de 27.186 euro.

În luna mai 2009, Lupașco N. urma să finalizeze achitarea creditului menționat către bancă și respectiv Grigori A. urma să se prezinte la instituția bancară pentru a întocmi documentele corespunzătoare de finisare a contractului dat, însă atît ultima, cît și Zmău R. au început să se ascundă de părțile vătămate, nu răspundeau la apelurile telefonice și au dispărut de la domiciliu într-o direcție necunoscută. Ulterior, Lupașco N. și Lupașco L. au înțeles că au fost înșelați de aceștia, deoarece le-a devenit cunoscut că ultimii nu sunt soț și soție, ci sunt în relații de concubinaj, și Zmău R. nu avea dreptul să primească suma de 27.186 euro, pentru un bun

care nu-i aparține. Totodată, devenindu-le cunoscut faptul de la reprezentanții băncii, că Grigori A. a achitat de sine stătător restul sumei de credit fără să-i înștiințeze.

Concomitent, la 03.09.2009, Grigori A. prin înțelegere prealabilă cu Zmău R., a încheiat cu Tulbure T. un contract de arvună, autorizat notarial la data menționată de către notarul Cobăneanu A., înregistrat sub nr. 2916, cu sediul în mun. Chișinău, str. Armenească 44/2, în care se stipulează că Tulbure T. transmite lui Grigori A., iar ultima primește de la prima arvună în sumă de 585.340 lei, echivalent cu suma de 37.000 euro, conform cursului valutar stabilit de BNM, în contul sumei contractului de vânzare - cumpărare a apartamentului nr. 54, situat în mun. Chișinău, str. Florilor 6/2, care aparține ultimei cu titlu de proprietate privată, în baza contractului de vânzare - cumpărare a imobilului, din 12.10.2005 sub nr. 3741. În acest contract de arvună indicându-se și faptul că contractul de vânzare-cumpărare a bunului imobil va fi întocmit pînă la 18.09.2009 și prețul vânzării va constitui suma de 37.000 euro.

La 09.09.2009 tranzacția de vânzare - cumpărare a imobilului între Grigori A. și Tulbure T. a fost realizată, contractul fiind înregistrat la OCT Chișinău, astfel Tulbure T. a devenit noul proprietar al acestui imobil.

În așa fel, Zmău R. și Grigori A. au cauzat părților vătămate o daună materială în proporții deosebit de mari în sumă totală de 571.682,537 lei.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Grajdan Iu. în numele inculpatei, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Grigore A. să fie achitată de sub învinuirea imputată de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, din motiv că în faptele ei nu întrunesc elementele infracțiunii.

În motivarea apelului a invocat că atît în cadrul urmăririi penale cît și în cadrul ședințelor de judecată nu s-a dovedit faptul săvîrșirii de către Grigori A. a escrocheriei în proporții deosebit de mari, deoarece martorii audiați în ședința de judecată și probele acumulate nu au confirmat vinovăția acesteia. În opinia apelantului declarațiile martorilor urmau a fi apreciate critic, deoarece nu au fost la curent cu toate circumstanțele privitor la vânzarea - cumpărarea apartamentului în litigiu.

Apelantul a susținut că raporturile dintre Lupașco N. cu Grigori A. sunt de natură civilă și respectiv soluționarea acestui caz este de competența instanței de judecată civilă, deoarece la toate etapele tranzacției de procurare a apartamentului din litigiu au fost perfectate recipise, contract de cesiune și toate actele necesare pentru ca vânzarea să producă efecte juridice, iar actele necesare de a fi întărite respectiv au fost

supuse procedurii notariale. Nu în ultimul rând semnificația faptului că de către Grigori A. au fost întorși banii primiți de la Lupașco N.

Aceste fapte au o importanță majoră pentru stabilirea adevărului pe cauza dată, care vorbesc cu certitudine despre lipsa vinovăției și lipsa elementelor componente de infracțiune în acțiunile inculpatei, deoarece nu a avut intenții de a încălca legea, acționând legal pe toată perioada cunoașterii părților vătămate, având scopul real de a vinde imobilul din litigiu.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 septembrie 2013 a fost respins apelul declarat, cu menținerea hotărârii atacate.

5. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a constatat că, instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, corect concluzionând asupra vinovăției inculpatei Grigori A. de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal - *escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune, abuz de încredere săvârșite în proporții deosebit de mari.*

Deși inculpata vina nu a recunoscut-o, instanța de apel a conchis că în acțiunile acesteia sunt întrunite elementele infracțiunii imputate și vina ei a fost dovedită integral prin declarațiile părților vătămate Lupașco N. (*audiat și în cadrul ședinței instanței de apel*) și Lupașco L., martorilor Chirtoacă O., Chirtoacă A., Tulbure T., Zgardan V., Tataru D., Ceorescu D., precum și de probele administrate de către organul de urmărire penale și cercetate în cadrul cercetării judecătorești, cum ar fi:

- plîngerea înaintată de Lupașco N. la data de 14.09.2009 cu privire la tragerea la răspundere a lui Zmău R., care i-a sustras bani în sumă de 42 000 euro (f. d. 7 Vol. I);
- recipise întocmite între Zmău R. și partea vătămată Lupașco N. privind transmiterea sumelor de bani în tranșe în contul procurării apartamentului, care au fost ridicate în cadrul percheziției (f. d. 11-17; 141-154 Vol. I);
- ordinele de încasare a numerarului eliberate de către BC "Moldova Agroindbank", privind încasarea de la partea vătămată Lupașco N. în contul achitării creditului primit de Zmău R. și Grigori A. (f. d. 18-23 Vol. I);
- copia contractului de vânzare - cumpărare a imobilului ap. 54 din str. Florilor 6/2, mun. Chișinău din 12.10.2005, prin care se confirmă că Grigori A. este proprietara acestuia (f. d. 133 Vol. I);

- copia contractului de vânzare - cumpărare a imobilului ap. 54 din str. Florilor 6/2, mun. Chișinău din 09.09.2009, încheiat între Grigori A. și Tulbure T. și copia contractului de arvună (f. d. 116-118; 132; 134-136 Vol. I);
- copia extrasului din Registrul bunurilor imobile și copia certificatului privind valoarea bunului imobil, estimat de OCT Chișinău la suma de 398.234 lei (f. d. 137-138 Vol. I);
- copia recipisei, prin care se confirmă de către Grigori A. că a vândut ap. 54 din str. Florilor 6/2, mun. Chișinău lui Tulbure T. și respectiv primind suma de 51.750 euro (f.d. 119 Vol. I);
- copia contractului privind vânzarea ap. 54 din str. Florilor 6/2, mun. Chișinău, din 31.08.2009, încheiat între Grigori A. și SRL „ Artimobil Grup”, în persoana directorului Zgardan V. ca intermediar și procura eliberată ultimei privind vânzarea imobilului (f. d. 129-130 Vol. I);
- informația din Registrul bunurilor imobile OCT Chișinău, prin care se confirmă vânzarea și înregistrarea ap. 54 din str. Florilor 6/2, mun. Chișinău după Tulbure T. (f.d. 154-157 Vol. I);
- procesul - verbal de ridicare de la OCT Chișinău a dosarului cadastral a bunului imobil cu nr. 010041315801054, apartamentul nr. 54 de pe str. Florilor 6/2, mun. Chișinău și procesul - verbal de examinare a dosarului cadastral a bunului menționat (f. d. 165-213 Vol. I);
- procesul - verbal de ridicare de la BC „Moldova Agroindbank” S.A. filiala Mihai Eminescu a dosarelor de credit nr. S07067 din 23.01.2007 și nr. S08127 din 22.02.2008 și ordinele de încasare a numerarului (f. d. 4-77 Vol. II);
- procesul - verbal de examinare a dosarului de credit nr. S07067 din 23.01.2007, prin care s-a constatat că la filiala Mihai Eminescu mun. Chișinău BC "Moldova Agroindbank" SA este acordat credit pe numele lui Grigori A. (f. d. 78 -79 Vol. II);
- procesul - verbal de examinare a dosarului de credit nr. S08127 din 22.02.2008 și ordinele de încasare a numerarului (f. d. 80-81 Vol. II);
- procesul - verbal de percheziție la domiciliul lui Grigori A. în apartamentul nr. 49 de pe str. B. P. Hajdeu 13, or. Ungheni; procesul - verbal de examinare a documentelor ridicate în cadrul percheziției și ordonanța de recunoaștere și anexare a corpurilor delictive la cauza penală, prin care au fost recunoscute drept corpuri delictive și anexate la cauza penală documentele depistate în cadrul percheziției (f. d. 89-138 Vol. II);

- cererea scrisă de Grigori A., ridicată în cadrul percheziției, prin care se confirmă faptul, că ultima într-adevăr a avut înțelegere cu partea vătămată Lupașco N. de a-i vinde apartamentul sus-numit, însă pentru a deveni proprietar el urma să achite creditul bancar (f. d. 139-140 Vol. II);
- răspunsul și informația de la ziarul "Makler", prin care se confirmă că la 20.03.2008 Grigore A. a depus anunț privind vânzarea apartamentului nr. 54 de pe str. Florilor 6/2, mun. Chișinău la prețul de 58.000 euro (f. d. 1-2 Vol. III).

Instanța de apel a considerat nefondate argumentele apărătorului privind aprecierea critică a declarațiilor martorilor, deoarece aceste declarații coroborează între ele, precum și cu faptele și împrejurările cauzei, astfel, fiind probate elementele principale pentru existența infracțiunii de escrocherie, și anume, acțiunea de dobândire însoțită de înșelăciune și abuz de încredere, prejudiciul cauzat părții vătămate prin însușire, legătura causală între însușire și prejudiciu.

Verificând legalitatea pedepsei stabilite, instanța de apel a constatat că, instanța de fond a ținut cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, stabilindu-i inculpatei o pedeapsă echitabilă pentru săvârșirea infracțiunii imputate.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de avocatul Fortuna D. în numele inculpatei, care solicită casarea acesteia, precum și a sentinței instanței de fond, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpata Grigori A. să fie achitată de sub învinuirea imputată.

În motivarea cerințelor sale recurentul menționează că instanța de fond și cea de apel au apreciat probele administrate superficial, nu au atras atenția în ansamblu la toate probele și nu au apreciat just acțiunile inculpatei, care dovedesc cu certitudine nevinovăția acesteia de săvârșirea infracțiunii de escrocherie, deoarece în acțiunile ei lipsesc semnele componenței de infracțiune, și anume, latura subiectivă, obiectul și latura obiectivă.

Recurentul atrage atenția asupra faptului că partea vătămată în cererea sa adresată organelor de poliție a solicitat să fie întreprinse măsuri doar cu Zmău R., care prin înșelăciune a însușit o sumă de bani.

Menționează că toate înscrisurile anexate la materialele cauzei confirmă faptul că tranzacțiile au avut loc doar între Zmău R. și partea vătămată Lupașco N., iar Grigori A. nu a cunoscut despre acțiunile lui Zmău R. și respectiv nu a semnat nici o recipisă, însă beneficiind în realitate doar de suma circa 8000 lei și 500 euro, pe care le-a returnat părții vătămate.

Consideră că, Grigori A. la fel ca și partea vătămată a fost înșelată de către Zmău R., care unilateral, fără înțelege prealabilă cu alte persoane, a înfăptuit o acțiune de înșelăciune cu implicarea unui apartament ce nu-i aparține.

Totodată, menționează că în instanța de fond și instanța de apel inculpata nu a participat la judecarea cauzei, nu a cunoscut despre condamnarea sa, iar la momentul reținerii acesteia, la data de 21.11.2014 nu i s-a adus la cunoștință și nici nu i-au fost înmânate sentința primei instanțe și nici decizia Curții de Apel Chișinău, potrivit legislației procesual penale. Astfel, nu a avut posibilitatea de a contesta aceste hotărâri în termenii stabiliți.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală, procurorul și avocatul Topală Ig. în numele părților vătămate Lupașco N. și Lupașco L. au depus referințe privind opinia lor asupra recursului declarat.

7.1. Procurorul în referință solicită respingerea recursului declarat ca inadmisibil, cu menținerea deciziei atacate, deoarece argumentele invocate de recurent nu au suport probatoriu și contravin probelor administrate.

7.2. Avocatul Topală Ig. în numele părților vătămate în referință solicită respingerea recursului declarat ca fiind inadmisibil și depus tardiv, cu menținerea hotărârii atacate, deoarece cumulul de probe administrate și cercetate în ședințele de judecată confirmă cu certitudine vinovăția inculpatei de săvârșirea infracțiunii imputate.

Totodată, menționează că recursul este depus cu încălcarea termenului legal de contestare prevăzut în art. 422 Cod de procedură penală, iar argumentele recurentului precum că inculpata nu a avut posibilitatea de a le contesta le consideră neîntemeiate.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

8.1. Din textul recursului declarat, Colegiul penal constată că recurentul invocă drept temei prevederile art. 427 alin. (1) pct. 4) Cod de procedură penală, potrivit căruia „*judicata a avut loc fără participarea procurorului, inculpatului, precum și a apărătorului, interpretului și traducătorului, când participarea lor era obligatorie potrivit legii*”.

În acest sens instanța de recurs menționează că, potrivit prevederilor art. 321 Cod de procedură penală, judecarea cauzei în primă instanță și în instanța de apel are loc cu participarea inculpatului, cu excepția cazurilor prevăzute de lege.

Astfel, alin.(2) și alin.(3) ale articolului menționat stipulează că, judecarea cauzei în lipsa inculpatului poate avea loc în cazul:

1) când inculpatul se ascunde de la prezentarea în instanță;

2) când inculpatul, fiind în stare de arest, refuză să fie adus în instanță pentru judecarea cauzei și refuzul lui este confirmat și de apărătorul lui;

3) examinării unor cauze privitor la săvârșirea unor infracțiuni ușoare când inculpatul solicită judecarea cauzei în lipsa sa.

În cazul judecării cauzei în lipsa inculpatului, participarea apărătorului și, după caz, a reprezentantului lui legal este obligatorie.

Din materialele cauzei Colegiul penal reține că, cauza penală de învinuirea lui Grigori A. a fost examinată în prima instanță cu participarea inculpatei, precum și apărătorului acesteia, Grajdan Iu., care nu s-au prezentat la data pronunțării sentinței motivate la data de 20.12.2012, cu toate că au participat la ședința de judecată din 27.11.2012, în cadrul căreia judecătorul a anunțat participanții la proces că deliberarea și pronunțarea sentinței motivate va avea loc la data de 20.12.2012 ora 13.15, fapt confirmat prin procesul -verbal al ședinței de judecată (f. d. 133-167, Vol. III). Mai mult decât atât, ulterior, hotărârea a fost contestată cu apel de către apărătorul Grajdan Iu. în numele inculpatei.

La judecarea cauzei în ordine de apel, inculpata fiind legal citată la adresa domiciliului indicat în materialele dosarului, și anume: or. Ungheni, str. B.P. Hajdeu, 13, ap.49, nu s-a prezentat din motive necunoscute de instanță și la data de 11 martie 2013 a fost emisă încheierea de aducere silită a acesteia (f. d. 200, Vol. III).

Potrivit raportului din 26 martie 2013, întocmit de colaboratul de poliție al Inspectoratului de Poliție Ungheni cu anexarea explicației vecinului, s-a stabilit că Grigori A. nu locuiește pe adresa indicată și locul aflării nu a fost posibil de stabilit (f. d. 207,209, Vol. III).

Ulterior, inculpata a fost citată pe o altă adresă din or. Ungheni, str. Bănulescu Bodoni, nr.27, însă potrivit adeverinței de la oficiul poștal „*la adresa indicată nu locuiește destinatarul*” (f. d. 219 A, Vol. III).

Colegiul penal menționează că, potrivit art. 238 alin. (3¹) Cod de procedură penală, bănuitul, învinuitul sau inculpatul are obligația de a informa, în termen de cel mult 3 zile, organul de urmărire penală, procurorul, instanța de judecată despre schimbarea domiciliului. În cadrul audierii, bănuitul, învinuitul sau inculpatul este informat cu privire la această obligație și cu privire la consecințele nerespectării ei.

În speța dată, inculpata Grigori A. a ignorat cerințele legii, cunoscând cu certitudine despre ele, deoarece au fost aduse la cunoștință în cadrul urmăririi penale la aplicarea măsurii preventive sub formă de obligarea de a nu părăsi țara.

La 29 aprilie 2013 instanța de apel a emis încheierea, prin care a dispus anunțarea în căutare a inculpatei Grigori A., ținând cont de faptul că ultima nu se prezintă în fața instanței de judecată, nu a fost posibil de executat încheierile de aducere silită, deoarece nu se cunoaște locul aflării acesteia (f. d. 221-223, Vol. III).

Potrivit alin.(5) al art. 321 Cod de procedură penală, instanța, în cazul neprezentării nemotivate a inculpatului la judecarea cauzei, este în drept să dispună aducerea silită a inculpatului și să-i aplice o măsură preventivă sau să o înlocuiască cu o altă măsură care va asigura prezentarea lui în instanță, iar la demersul procurorului, să dispună anunțarea inculpatului în căutare. Încheierea privind anunțarea inculpatului în căutare se execută de către organele afacerilor interne.

La 11 iunie 2013, Curtea de Apel Chișinău a fost înștiințată de către Inspectoratul de Poliție Ungheni, că la data de 10 iunie 2013 a fost pornit dosar de căutare cu nr.2013360094 în privința inculpatei Grigori A. (f. d. 224 A, Vol. III).

În circumstanțele create, instanța de apel a judecat cauza în ordine de apel în lipsa inculpatei cu participarea apărătorului Cazacu D., care a fost împuternicit de către Oficiul Teritorial Chișinău al CNAJGS pentru a acorda asistență juridică garantată de stat inculpatei Grigori A. în instanța de apel.

Potrivit procesului –verbal al ședinței de judecată din 24 septembrie 2013 la soluționarea chestiunii privind posibilitatea examinării cauzei în lipsa inculpatei, apărătorul a considerat posibil, fiind examinată cauza și pronunțat dispozitivul deciziei, și totodată, i s-a adus la cunoștință că pronunțarea deciziei motivate va avea loc la data de 15.10.2013 ora 14.00 (f. d. 227-233, Vol. III), însă la data indicată nu s-a prezentat, fiindu-i expediată la data de 16.10.2013 copia deciziei motivate la adresa Biroului asociat de avocați s. Botanica (f. d. 253, Vol. III).

Reieșind din cele menționate, Colegiul penal consideră că instanța de apel a respectat prevederile art. 321 Cod de procedură penală, care reglementează procedura de judecare a cauzei în lipsa inculpatului, or, potrivit alin. (6) al art. 321 Cod de procedură penală, instanța decide judecarea cauzei în lipsa inculpatului din motivele prevăzute în alin.(2) pct. 1) numai în cazul în care procurorul a prezentat probe verosimile că persoana pusă sub învinuire și în privința căreia cauza a fost trimisă în judecată a renunțat în mod expres la exercitarea dreptului său de a apărea în fața instanței și de a se apăra personal, precum și se sustrage de la urmărirea penală și de la judecată.

În virtutea alin. (5) art. 412 Cod de procedură penală, se poate afirma cu certitudine că neprezentarea inculpatului, care nu se află în stare de arest și este legal citat în instanța de apel nu împiedică examinarea cauzei.

Colegiul penal menționează că potrivit înștiințării din 25 noiembrie 2013 a Inspectoratului de Poliție Ungheni, întru executarea deciziei de anunțare în căutare emise de Curtea de Apel Chișinău, inculpata Grigori A. a fost reținută la data de 21 noiembrie 2014 (f.d.297, Vol. III).

Din cele menționate, instanța de recurs consideră că argumentele apărătorului precum că inculpatei Grigori A. nu i s-au înmînat sentința instanței de fond și decizia instanței de apel nu sunt fondate, deoarece din materialele cauzei nu rezultă faptul că ultima fiind reținută a solicitat aceste acte de la instanța de judecată să-i fie înmînate. Însă tot la data de 21.11.2014 inculpata a încheiat contract de asistență juridică cu avocatul Fortuna D., care a și declarat recurs împotriva hotărîrilor de condamnare.

Astfel, Colegiul penal conchide că în speța dată nu s-a comis eroarea de drept prevăzută în art. 427 alin. (1) pct. 4) Cod de procedură penală, invocată de recurent.

8.2. Referitor la temeiurile invocate de recurent în sensul prevederilor art. 427 alin. (1) pct. 8) și pct.12) Cod de procedură penală, care stipulează *că hotărîrea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept comisă de instanțele de fond ori de apel, atunci cînd nu au fost întrunite elementele infracțiunii și faptei săvîrșite i s-a dat o încadrare juridică greșită*, Colegiul penal consideră alogică invocarea concomitentă a temeiurilor indicate, deoarece potrivit textului recursului, recurentul solicită achitarea inculpatei pe motiv că în acțiunile acesteia nu sunt întrunite elementele infracțiunii.

Colegiul penal menționează că, temeiul prevăzut de pct. 8) alin.(1) art. 427 Cod de procedură penală, include cazurile cînd nu a fost stabilită fapta care corespunde elementelor constitutive ale infracțiunii, nici mijloacele de probă prin intermediul cărora s-au constatat elementele constitutive, ori

cînd nu au fost stabilite faptele care invocă circumstanțele atenuante și agravante ale infracțiunii.

Sub aspectul temeiului pct. 12) al normei menționate, Colegiul enunță că, potrivit practicii judiciare stabilite la judecarea recursului ordinar în cauza penală, s-a atenționat că, *erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărîrea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.*

Pentru a pronunța o asemenea concluzie, este necesar să se țină cont de fapta săvîrșită, așa și cum aceasta a fost stabilită de către instanța de apel, precum și să se stabilească, dacă această faptă a fost încadrată în norma penală corectă, corespunzătoare faptei constatate, și numai în cazul cînd fapta a fost încadrată în baza unei alte norme penale, este posibil de conchis că aceasta a fost încadrată juridic greșit.

În această ordine de idei, Colegiul penal se va expune privitor la temeiul prevăzut de pct. 8) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, întrucît recurentul invocă nevinovăția inculpatei în săvîrșirea infracțiunii imputate.

În conformitate cu materialele cauzei inculpata Grigori A. a fost pusă sub învinuire, recunoscută vinovată și condamnată de instanțele judecătorești inferioare în baza art. 190 alin. (5) Cod penal - *escrocheria, adică dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune, abuz de încredere săvîrșite în proporții deosebit de mari.*

Recurentul consideră că în acțiunile lui Grigori S. lipsesc semnele componenței de infracțiune, și anume latura subiectivă, obiectul și latura obiectivă.

Colegiul penal menționează că obiectul material al escrocheriei este format din bunurile care au o existență materială, sunt create prin munca omului, dispun de valoare materială și cost determinat, fiind bunuri imobile și străine pentru făptuitor.

Latura obiectivă a escrocheriei se exprimă prin dobîndire ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere.

Prin *dobîndire ilicită a bunurilor* se prezumă un act opus celui licit, efectuat cu rea-credință, prin care făptuitorul obține (pentru sine sau pentru altul) transmiterea voită în proprietate, posesiune, a bunului mobil sau imobil, a altor valori străine sau dreptului asupra acestora.

Prin *înșelăciune* se înțeleg acțiunile (mai rar inacțiunea) făptuitorului de a duce în eroare, de a amăgi proprietarul prin prezentarea ca adevărate a unor fapte, evenimente sau prezentarea ca mincinoase a unor fapte,

evenimente, dar care corespund adevărului sau prin tănuirea (necomunicarea) unor împrejurări care făptuitorul era obligat să le comunice.

Prin *abuz de încredere* făptuitorul folosește, în scop de a obține un bun material (bani), relațiile de încredere, de bunăvoință, de sinceritate, de siguranță a proprietarului ori a altei persoane cu drept de-a dispune de bunuri. Încrederea poate fi rezultatul diferitor circumstanțe, împrejurări în legătură cu serviciul făptuitorului, de rudenie ori de prietenie cu partea vătămată. Încrederea mai poate rezulta și din relațiile contractuale a proprietarului cu făptuitorul.

Escrocheria se consideră consumată dacă averea a fost dobândită de la victimă și infractorul are o posibilitate reală de a o folosi sau dispune de ea la dorința sa.

Latura subiectivă a escrocheriei se caracterizează prin intenție directă și prin scop de profit.

Colegiul penal consideră corectă concluzia instanțelor ierarhic inferioare privind prezența în acțiunile inculpatei Grigori A. a elementelor infracțiunii de escrocherie, deoarece aceasta, în calitate de proprietar al apartamentului nr. 54 din str. Florilor 6/2, mun. Chișinău, cunoscând despre faptul că acest bun este pus în gaj la banca "Moldova Agroindbank" SA, ca rezultat al încheierii la data de 23.01.2007 și la 22.02.2008 a contractelor de credit pe numele lui Grigori A., la data de 20.03.2008 a depus anunț la ziarul "Makler" privind vânzarea acestui apartament.

Ulterior, cunoscându-se cu familia Lupașco, care și-au exprimat dorința de a cumpăra acest imobil, au fost de acord să achite suma creditelor acordate lui Grigori A. în contul costului apartamentului și la rambursarea acestora să încheie contract de vânzare -cumpărare. Însă la rambursarea creditelor, inculpata nu și-a onorat obligațiunile sale față de familia Lupașco, deoarece la data de 09.09.2009 a încheiat contract de vânzare-cumpărare a apartamentului indicat mai sus cu cet. Tulbure T.

Argumentul recurentului precum că Grigori A. nu a cunoscut despre sumele de bani transmise de către Lupașco N. concubinului său, Zmău R., Colegiul penal le consideră nefondate, deoarece ea a beneficiat de aceste sume de bani, returnând părții vătămate o parte din sumă - 8000 lei și 500 euro, fapt confirmat de către recurent în recurs.

Înșelăciunea, în scop de dobândire a banilor, s-a dovedit și prin faptul că, inculpata cunoscând cu certitudine că partea vătămată Lupașco N. achita sume de bani în contul creditelor primite de către ea de la BC"Moldova Agroindbank" SA, și ulterior, după rambursarea creditelor urma să fie încheiat între ei contractul de vânzare - cumpărare a apartamentului, la

data de 09.09.2009 Grigori A. a încheiat contract de vânzare –cumpărarea a imobilului, dar nu cu Lupașco N., ci cu o altă persoană, Tulbure T.

Astfel, inculpata a acționat cu intenție directă la săvârșirea acestei infracțiuni, deoarece aceasta nu i-a comunicat părții vătămate despre rambursarea totală a creditelor sale și posibilitatea încheierii contractului de vânzare – cumpărare a imobilului.

Din cele menționate, Colegiul penal conchide că în speța dată nu s-a comis eroarea de drept prevăzută în art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, invocată de recurent.

8.3. Referitor la solicitarea avocatului părților vătămate, Topală Ig. expusă în referința sa, privind respingerea recursului ca fiind depus tardiv, Colegiul penal menționează că, potrivit art. 422 Cod de procedură penală termenul de declarare a recursului este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

În conformitate cu art. 338 alin.(4) Cod de procedură penală, copia de pe hotărârea motivată se înmânează participanților prezenți la ședința de judecată. Participanților care nu s-au prezentat în ședința de judecată li se expediază, în termen de 3 zile, copia de pe hotărârea motivată.

Colegiul penal reiterează faptul că, inculpata Grigori A. a fost anunțată în căutare, de instanța de fond odată cu adoptarea sentinței, și de instanța de apel pe parcursul judecării cauzei, și este evident faptul că inculpatei nu i s-a adus la cunoștință decizia instanței de apel, deoarece la momentul pronunțării nu se cunoștea locul aflării inculpatei, aceasta fiind anunțată în căutare.

Colegiul penal concluzionează că recursul este declarat în termen, calculându-se din data reținerii inculpatei Grigori A. – 21.11.2014.

Astfel, în urma analizei deciziei atacate, Colegiul a ajuns la concluzia că instanța de fond și cea de apel corect au stabilit circumstanțele de fapt și de drept, supunând unei analize obiective cumulul de probe prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, și corect au conchis asupra vinovăției inculpatei Grigori A. în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(5) Cod penal, stabilindu-i o pedeapsă echitabilă.

În consecință, instanța de recurs reține că temeiurile invocate de recurent nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului. Astfel de erori de drept în speța examinată nu s-au comis, prin urmare hotărârea atacată este legală și întemeiată.

Din considerentele expuse, Colegiul penal conchide că la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art.414-419 Cod de procedură penală, de aceea recursul

ordinar declarat de avocatul Fortuna D. în numele inculpatei Grigori A. se declară inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

9. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Fortuna Dumitru în numele inculpatei Grigori Ana Vasile împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 septembrie 2013, în cauza penală în privința lui **Grigori Ana Vasile**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Publicată integral la 25 martie 2015.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Nadejda Toma

Ghenadie Nicolaev